

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	30437 Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30437
Назва ОП	Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Прилуцька Людмила Антоліївна, Винарчук Тетяна Валеріївна, Хилевич Марія Анатоліївна, Маслак Володимир Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.03.2023 р. – 31.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/032/2022-2023/30437-world-ukrainianism-in-the-progress-of-civilization.pdf
Програма візиту експертної групи	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/032/2022-2023/30437-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП "Світове українство в цивілізаційному поступі" (з поглибленим вивченням іноземних мов) є актуальною, враховуючи сучасні процеси формування та розвитку української діаспори. Базові знання з генези української діаспори, поглиблене вивчення іноземних мов, студії досвіду міждержавних відносин значно розширюють можливості здобувачів вищої освіти, а в подальшому випускників ОП у реалізації науково дослідних, культурологічних, освітнянських, туристичних та інших проектів. Їх подальша професійна діяльність покликана сприяти зближенню українців усього світу та більш чіткому окресленню ролі українства у світовому цивілізаційному поступі. В ході повномасштабного російського вторгнення керівництво ЗВО, НПП та здобувачі вищої освіти активно долучилися до боротьби з московською агресією: це і служба в ЗСУ, участь у волонтерському русі і збирання та опрацювання джерел з історії російсько-української війни.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1) Гарант програми залучив до формування цілей, структури та постійного вдосконалення ОП досвідчених відомих та досвідчених фахівців, дипломатів, керівників державних та громадських установ, громадських діячів української діаспори. 2) У працевлаштуванні випускників ОП орієнтується на конкретний сегмент ринку праці, що пов'язаний із роботою з українською діаспорою (дипломатичні, державні, громадські, наукові тощо установи), що зміцнює конкурентоспроможність випускників. 3) Практична підготовка здобувачів відбувається на базі музейних, архівних та медіа установ, що тісно співпрацюють за кафедрою. Зміст практик та завдання, що виконують студенти, враховують фокус ОП та ефективно доповнюють теоретичну підготовку. 4) Політика університету у формуванні Soft skills є наскрізною та комплексною. ОК, що передбачають формування різних аспектів "м'яких навичок", доповнюють студентське самоврядування, гуртки, виховні та наукові заходи, тренінги, залучення до добровільної та волонтерської діяльності. 5) Здобувачі освіти мають широкі можливості вибору ОК - вибіркових та обов'язкових дисциплін ОП, факультету, інших ОП різного освітнього рівня, що дозволяє максимально врахувати індивідуальні потреби студентів. 6) Поглиблене вивчення здобувачами вищої освіти за ОП декількох іноземних мов. 7) Методику проведення занять визначають викладачі, які викладають відповідну дисципліну. Наприклад, при вивченні дисципліни "Історія, теорія та практика діаспоральної політики України і зарубіжних країн" студенти опрацьовують унікальні матеріали української діаспори в оригіналі під час занять. 8) Значна кількість дослідницьких проектів проводиться під час вивчення дисциплін. Плідно функціонує НТС факультету і студенти ОП активно залучені до діяльності Товариства. 9) Гарант ОП має тісні особисті контакти з представниками української діаспори, що дає постійний доступ до великого потенціалу світових практик. 10) Рівень інтернаціоналізації за ОП є досить високим. 11) До реалізації ОП залучений потужний кадровий склад, який складається на 40 % з докторів наук. 12) Кафедра історії світового українства підтримує тісні зв'язки і плідно співпрацює з українською діаспорою, що дозволяє залучити до освітнього процесу зарубіжних професіоналів-практиків. 13) Викладачі, які забезпечують реалізацію ОП, мають високі професійні компетентності, про що свідчить їх запрошення до ЗВО інших країн у якості лекторів. 14) Функціонування платформи "KNU Professionals", на якій проводяться різноманітні заходи, включаючи online-курси підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів "KNU Teach Week". 15) Адміністрацією ЗВО сформовано якісну систему матеріального і морального заохочення НПП за успіхи в роботі.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЗВО не має Концепції інтернаціоналізації ЗВО, а отже це ускладнює встановлення чітких цілей і завдань щодо інтернаціоналізації ЗВО, а також визначення механізмів та інструментів для їх досягнення. Моніторинг якості викладання дисциплін за ОП шляхом анонімного анкетування студентів проводиться з недостатньою періодичністю - раз на рік, а не наприкінці кожного семестру, і відсутній аналіз результатів такого анкетування саме у розрізі ОП. Відсутність єдиного підходу до реалізації дистанційного навчання, без розміщення навчально-методичних матеріалів в постійному доступі для студентів на одній платформі та надання матеріалу у різних соціальних месенджерах та електронних платформах, які можуть бути неоднакові за функціональністю і доступністю, що є обмеженням для студентів у можливостях самостійного навчання, ставить питання доцільності імплементації єдиної системи дистанційного навчання на факультеті, наприклад засновану на платформі Moodle, особливо на період дії воєнного стану. Інформація на кафедральній сторінці у профілях викладачів потребує доопрацювання: надання посилань на профілі вчених, приміром профіль Google Scholar, посилання на дистанційні курси, на сертифікати щодо підвищення кваліфікації, відзнаки тощо. На думку ЕГ, слід звернути увагу на відсутність у "Порядку конкурсного відбору на посади НПП у КНУТШ" (<https://cutt.ly/v94alnfn>) кваліфікаційних вимог до посад НПП, які відповідають кадровим вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187. Дані на сторінці кафедри та факультетському сайті щодо ОП не є однаковими, це може спричинити розбіжність в інформації щодо якості освіти на ОП. На думку ЕГ ОП має недостатню кількість ОК, здатних забезпечити цифрові компетенції здобувачів. Структурно-логічна схема не в повній мірі відображає логічні зв'язки між ОК. Потребує доопрацювання "Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП (обов'язкові компоненти)" та з метою чіткого окреслення унікальності та відмінності ОП внести до неї додаткові до Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 032 "Історія та археологія" ПРН15-20. Існує потреба додаткового забезпечення ЗК 4 "Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово". ОП не містить ОК, які присвячені висвітленню історії міжнародних відносин, які пов'язані з фокусом програми та

розширяють можливості випускників у професійній реалізації. Переліки рекомендованих джерел в РП за ОП містять застарілу літературу, або видану і у державі-агресорі. Публікаційна активність викладачів не завжди пов'язана зі змістом ОК, що закріплені за ними. За ОП не в повній мірі задіяно роботодавців для розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти (зокрема шляхом участі у проведенні опитувань, участі у роботі екзаменаційних комісій з атестації здобувачів).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

“Стратегічний план розвитку університету на період 2018-2025 рр.” (<https://bit.ly/3MqHmZ>) визначає провідні напрями діяльності, що відповідають сучасним потребам українського суспільства, зокрема, утвердженню національних, культурних, загальнолюдських цінностей на шляху України до ЄС та НАТО. Мета ОП є чітко сформульованою, окреслені цілі підготовки відповідають визначеним пріоритетам діяльності та функціям університету. Наприклад, ОК3 “Науковий образ світу”, ОК36 “Українська діаспора та збереження української традиційної спадщини”, ОК39 “Україна та українство в сучасних глобалізаційних процесах”, а також дисципліни з мовної підготовки ОК41-43 тощо виконують важливу роль у “підготовці висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих українських та міжнародних установ; сприянні європейській та євроатлантичній інтеграції України”. ОП орієнтується на підготовку спеціалістів, що володіють необхідними знаннями та навичками для наукових досліджень історії української діаспори, а також організації різнопланової роботи із українськими громадами в різних країнах світу. ЕГ здійснила моніторинг ОП зі спеціальності 032 “Історія та археологія” і дійшла висновку, що ОП “Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)” є унікальною в освітньому просторі України. Перший набір абітурієнтів на навчання за ОП відбувся у 2019 р. Необхідність створення кафедри, яка б займалася питаннями української діаспори, у 2017 р. обґрунтував голова Товариства «Україна-світ» І.Драч, який на власному досвіді 30 річного спілкування із українською діаспорою переконався у гострій нестачі в українських посольствах спеціалістів для налагодження роботи із українцями за кордоном. Цю інформацію відобразив у відомостях про самооцінювання гарант ОП проф. В.Сергійчук, а також під час візиту ЕГ повідомили стейкхолдери, наприклад, керівниця Секретаріату Товариства зв'язків з українцями за кордоном «Україна – світ» А.Кендзера. Запровадження ОП покликано потребами українського суспільства у дослідженні історії української діаспори та налагодженні контактів із українцями, які у різні періоди та під впливом різних обставин опинилися за кордоном.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОП отримала позитивні відгуки роботодавців та академічної спільноти. П.Чернега (д.і.н., проф., завідувач кафедри етнології та краєзнавства НПУ ім. М.Драгоманова) та В.Борисенко (д.і.н., проф., завідувач відділу Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Рильського) надали високу оцінку ОП, наголосили на актуальності фокусу на історії світового українства. В.Борисенко підкреслила доцільність вивчення студентами другої іноземної мови. Посилання на відгуки у відомості про самооцінювання виявилися неактивними, що гарант пояснив технічною помилкою. Відгуки було надано разом із додатковими документами. Л.Левченко (директор ЦДАВО України) під час онлайн-зустрічі зазначила, що в ЦДАВО зберігається фонд документів української еміграції, але мало дослідників, які їх вивчають, тому архів зацікавлений у випускниках ОП. У 2017 р. у виступах учасників Форуму українців світу прозвучала ідея необхідності створення кафедри, яка б займалася дослідженням та викладанням історії та діяльності української діаспори. Відповідно до висловлених на Форумі пропозицій голова Товариства «Україна-світ» І.Драч звернувся до ректора з відповідною пропозицією, яку було підтримано. П.10.2 “Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ” (<https://cutt.ly/O7lwUtQ>) визначає широкий спектр форм оцінки ОП стейкхолдерами, які може використовувати гарант - співбесіда, анкетування, аналіз запитів, отримання рецензій тощо. Гарант ОП зазначив, що постійно обговорює ОП із відомими дипломатами, керівниками державних та громадських інституцій, представниками української діаспори. На засіданнях кафедри 21.12.2018 р. та 2.12.2021 р. розглядалися рекомендації та інформація, отримані гарантом від стейкхолдерів, зокрема, Є.Чоля (Президент СКУ), М.Жулинського (Голова Президії Товариства “Україна-світ”), А.Лозинського (колишній Президент СКУ), М.Пришляк (ректор УВУ), М.Ратушного (голова ГС “УВКР”) (витяги з

протоколів засідання кафедри №5 від 21.12.2018 та №5 від 2.12.2021). На підставі аналізу пропозицій стейкхолдерів за рішенням кафедри було внесено зміни до ОП у 2020 та 2021 рр.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП “Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)” за спеціальністю 032 “Історія та археологія” орієнтується на сегмент ринку праці для фахівців-істориків, що дотепер залишався поза увагою освітніх закладів та має широкі перспективи для працевлаштування випускників ОП. Гарант та стейкхолдери наголосили на тому, що саме відсутність достатньої кількості висококваліфікованих спеціалістів у дипломатичних, державних, громадських інституціях стали чинником розробки ОП. Комплекс дисциплін ОП спрямований на формування знань, вмінь та навичок, необхідних для налагодження різноманітних форм та методів роботи посольств із українцями за кордоном у різних країнах світу. Це, наприклад, такі дисципліни як ОК30 “Історія, теорія та практика діаспориальної політики України і зарубіжних країн”, ОК32 “Українська сучасна трудова міграція”, ОК33 “Україна і українці в світових медіа”, ОК36 “Українська діаспора та збереження української традиційної спадщини”, а також поглиблене вивчення англійської та другої іноземної мов. Наповнення підготовки за спеціальністю 032 “Історія та археологія” практичною складовою, орієнтація на конкретний сегмент ринку праці сприяє підвищенню конкурентоспроможності випускників ОП. Крім того, ОП враховує тенденції розвитку історичної науки, ряд компонентів ОП спрямовано на опанування основними засадами наукової роботи, теоретичними та методологічними аспектами історичного дослідження, розуміння джерельної бази та різних напрямів історіографії (ОК1, ОК3, ОК5, ОК24 тощо). У формуванні ОП, її структури та змісту було враховано досвід Українського Вільного Університету (Мюнхен). В Україні аналогічних ОП немає. Одним із чинників, що швидко змінює ринок праці та впливає на всі сфери життєдіяльності, є цифрова трансформація світу. Однак в ОП мало приділено уваги формуванню цифрових компетентностей здобувачів освіти.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Після затвердження Стандарту вищої освіти України із спеціальності 032 «Історія та археологія» у квітні 2020 р ОП програму було переглянуто. На засіданні кафедри 2.12.2021р. відбулося обговорення нової редакції ОП із врахуванням Стандарту, пропозицій стейкхолдерів та студентства (Протокол №5 засідання кафедри від 2.12.2021 р.). Структура та зміст ОП дозволяють досягти усіх результатів навчання, що визначені Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 032 “Історія та археологія”. Досягнення ПРН1-14, що передбачені Стандартом, передусім забезпечені обов’язковими ОК1-48. Додатково до ПРН, що визначені Стандартом, в ОП сформульовано додаткові ПРН для вибіркового блоку: ПРН15-17 для вибіркового блоку “Історія становлення та еволюції української діаспори” та ПРН18-20 для вибіркового блоку “Практика державних інституцій та спеціалізованих дипломатичних установ у взаємодії з діаспорою в становленні незалежної України”.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Гарант програми докладно зусиль та тримає постійно тісні контакти з широким колом досвідчених дипломатів, керівниками державних та громадських установ, громадськими діячами української діаспори. Гаранту ОП вдалося залучити до процесу формування та вдосконалення ОП потужні інтелектуальні сили України, що є позитивною практикою у забезпеченні якості програми. До переваг та сильних сторін ОП також можна віднести орієнтацію на визначений сегмент ринку праці, зокрема брак в українських посольствах спеціалістів для налагодження роботи з українською діаспорою, врахування національного та галузевого контексту розвитку спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ рекомендує врахувати в ОП процес цифрової трансформації, що істотно впливає на ринок праці та очікування роботодавців, та передбачити можливості для здобувачів освіти набувати та вдосконалювати цифрові компетентності, з початку 2023-2024 навчального року шляхом введення до ОП ОК, що забезпечать формування цифрових компетентностей здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП є унікальною та актуальною, враховує тенденції ринку праці та потреби роботодавців. Визначені ЕГ недоліки (відсутність ОК, що забезпечують формування цифрових компетентностей) є несуттєвими та можуть бути усуненими в короткий термін. В цілому ОП “Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)” за критерієм 1 відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП відповідає ст.5 Закону України “Про вищу освіту” та Стандарту вищої освіти України із галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня (наказ МОН України від 29.04.2020 р. № 575) та становить 240 кредитів ЄКТС, з яких 180 кредитів ЄКТС (75%) охоплено ОК, що забезпечують досягнення ПРН, які визначені Стандартом. Вибіркова частина ОП має обсяг 60 кредитів ЄКТС (25%). Атестація випускників ОП здійснюється у вигляді кваліфікаційного іспиту з історії та археології. Програма кваліфікаційного іспиту оприлюднена на сайті кафедр <https://cutt.ly/H7jaG5W>.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

У результаті аналізу структури ОП було встановлено, що ОП має чітку та логічну структуру, ОК в сукупності забезпечують досягнення ПРН та реалізації цілей. Однак, структурно-логічна схема ОП вимагає доопрацювання, оскільки вона не відображає реальної послідовності ОК та зв'язки між ними. Наприклад, першими зазначені ОК4, але дисципліна викладається у 3 семестрі, ОК5 - викладається у 8 семестрі. ОК28 “Світове українство” на схемі пов'язаний із ОК33 “Україна і українці у світових медіа”, натомість у РП ОК28 передумовою вивчення є знання етапів міграційних потоків. Необхідно також узгодити ПРН, що зазначені в РП дисциплін, із “Матрицею забезпечення ПРН відповідними компонентам ОП (обов'язкові компоненти)”. У РП ОК2 визначені ПРН1,5,7,10,12, а у матриці - ПРН1,2,14. Це стосується також інших ОК - ОК3,4,5,6,7,8 тощо. В цілому зміст та структура ОП сприяють досягненню всіх ПРН, що визначені Стандартом освіти. Наприклад, формування знань та навичок, які необхідні для застосування сучасних методик у здійсненні різних видів педагогічної діяльності через музеї, ЗМІ, громадські організації тощо (ПРН10) забезпечують ОК36 (вміти комунікувати з українськими культурними установами, переконливо презентувати дослідницький проєкт), ОК39 (застосовувати отримані знання та навички для суспільно-громадської діяльності), ОК46 (комплексно поєднувати історичний матеріал з педагогічною складовою діяльності музею) тощо. В ОП окрім ПРН, що визначені Стандартом освіти України зі спеціальності 032 “Історія та археологія” сформульовано додаткові ПРН15-20 до двох вибірових блоків. У “Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентам ОП (обов'язкові компоненти)” ПРН18-20 не відображено та не зазначено, які обов'язкові ОК їх забезпечують. Аналіз експертами РП дисциплін ОК26-40, що розкривають різні аспекти історії та діяльності української діаспори, засвідчив, що ОК забезпечують досягнення додаткових до Стандарту ПРН15-20: ПРН15 - ОК28, ОК32, ПРН16 - ОК24, ОК26, ПРН17 - ОК30, ОК34, ОК35, ПРН18 - ОК30, ПРН19 - ОК31, ОК39, ПРН20 - ОК30 тощо.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОП “Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов) оприлюднена на сайті кафедри <https://cutt.ly/H7jaG5W>. РП освітніх компонентів також доступні для публічного ознайомлення. ПРН, що визначені Стандартом вищої освіти за спеціальності 032 “Історія та археологія” першого бакалаврського рівня, забезпечуються обов'язковими ОК. Цикл дисциплін, що реалізує загальну підготовку зі спеціальності, охоплює 55 кредитів (30,5% обов'язкових ОК), вивчення української діаспори - 47 кредитів (26,1%). Поглиблене вивчення англійської та другої мови реалізується у 42 кредитах (23,3%). ЗК та СК охоплені обов'язковими ОК 1-48, що

включені до циклу загальної підготовки за спеціальністю та циклу вивчення світового українства, що відповідає вимогам Стандарту. У матриці відповідності програмних компетентностей ОК, визначено, що ЗК4 “Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово” формується в процесі вивчення ОК4, ОК6, ОК7, ОК13, ОК20, ОК23, ОК25, ОК27, ОК35, ОК45, ОК47. Разом з тим, українська мова не є безпосереднім об’єктом вивчення зазначених дисциплін, також у РП не передбачено формування ЗК4. Якщо політика університету щодо вдосконалення студентами здатності спілкування державною мовою полягає у наскрізному формуванні ЗК4 через залучення до реалізації цього завдання усіх ОК, то це може бути прийнятною формою за умови послідовності в її реалізації - відображення ЗК4 в РП, забезпечення відповідними завданнями та критеріями оцінювання.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість формування індивідуальної траєкторії здобувачів освіти забезпечена вибірковою частиною ОП, яка охоплює 25% обсягу ОП та складає 60 кредитів. Право здобувачів освіти на вільний вибір дисциплін відповідно до Закону України «Про вищу освіту» визначено “Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ” <https://cutt.ly/D7lK6GV>, “Положенням про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін” <http://bit.ly/3zGfSz7>. Відповідно до “Положення про порядок реалізації” студенти мають широкі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Так, п.2.2 визначає варіанти вибору дисциплін, що включає право вибору дисциплін з блоку обов’язкових або вибіркових ОК іншої ОП того ж або іншого освітнього рівня, дисциплін в іншому навчальному закладі за умови реалізації права на академічну мобільність. Під час онлайн-зустрічі із здобувачами ОП ЕГ переконалася, що студенти обізнані із правом та процедурою вибору дисциплін. Наприклад, Н.Русяновський обрав дисципліну “Мистецтво ренесансу” з іншої ОП “Історія мистецтва”. П 2.3 “Положення про порядок реалізації” також визначає умови, за яких може бути відмовлено у праві вибору. Це граничні показники за кількістю студентів, що обрали ОК. Варто зазначити, що визначені обмеження мають зважений характер та обумовлені чинниками організаційного та фінансового характеру.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка за ОП включає чотири практики - археологічна, архівна, музезнавча та медійна із загальним обсягом 12 кредитів. Програми практик також оприлюднені на сайті кафедри. На думку ЕГ передбачені практики сприяють досягненню ПРН та формуванню компетентностей, що необхідні у майбутній професійній реалізації здобувачів освіти. Так, ОК45 “Археологічна практика” забезпечує практичну підготовку у досягненні ПРН5 “Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами” та ПРН8 “Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки”. Музейна практика відбувається на базі Музею української діаспори, що сприяє як поглибленню знань з історії та діяльності української діаспори, так і формує практичні навички роботи із музейними колекціями. Під час онлайн зустрічі директор ЦДАВО України Л.Левченко заголосила увагу на тому, що архів володіє найбільшою в Україні колекцією документів, що висвітлюють історію та діяльність української діаспори від початку 1920-х рр. до 1991 р., тому під час практики в архіві студенти мають унікальну нагоду набути практичних навичок роботи в архіві, дізнатися про принципи формування архівних фондів, упорядкування та систематизації документів, а також ознайомитися із архівними фондами документів української діаспори, що сприятиме подальшій науковій діяльності. Важливою є також медійна практика, що формує актуальні для сучасного українського суспільства навички презентації історичних матеріалів. Крім того, під час спілкування студентів, було встановлено, що здобувачі освіти мають додаткові можливості для вдосконалення практичних навичок. Наприклад, студентка Т.Печихвіст є головою студентського мовного клубу квартильних мов. Крім того, студенти зазначили, що беруть участь у проєктах Наукового товариства студентів та аспірантів, наукових конференцій. Матеріально-технічна база університету володіє широкими можливостями для формування практичних навичок, це зокрема археологічний музей, наукова бібліотека ім. М.Максимовича, що володіє колекцією українських стародруків, які поступово оцифровуються в рамках проєкту ЄС.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування “м’яких навичок” в університеті має системний на наскрізний характер впродовж усього періоду навчання здобувача. До формування критичного та системного мислення залучені ОК1 Вступ до університетських студій, ОК3 Науковий образ світу, ОК5 Філософія, ОК24 Українська та зарубіжна етнологія, ОК33 Україна та українці у світових медіа, комунікативних - ВК2.04 Міжкультурна комунікація та етикет міжнародної ввічливості в практиці діаспори тощо. ОК48 Медійна практика та широкий спектр позанавчальних заходів навчають креативності, що підтверджено посиланнями на групи у соціальних мережах (ТікТок, Телеграм), Ютуб-канал, які студенти наповнюють власними матеріалами. Студенти залучаються до наукової роботи, наукових конференцій, наприклад, щорічної університетської конференції “Шевченківська весна”. Під час підготовки до участі у конференціях студенти опановують навичками тайм менеджменту та розуміння дедлайнів. Під час онлайн зустрічі із здобувачами ОП та

представниками студентського самоврядування, студенти повідомили про участь у Науковому товаристві студентів та аспірантів КНУТШ. Такі заходи, як моделювання історичних подій, наприклад, Ялтинської конференції, навчають роботі у команді та креативності. Нем менше можливостей є для формування лідерства та соціальної відповідальності. Студенти повідомили, що їхні ініціативи підтримує факультет. Університетська політика також спрямована та підтримку студентських ініціатив. Наприклад, захоплення студентки Т.Печихвіст вивченням грузинської мови підтримано, як вивченням можливістю вивчення мови, так і реалізації її лідерських якостей. Студентка керує групою кварталських мов студентського мовного клубу. Соціальна відповідальність та лідерство формуються через залучення до благодійних проєктів допомоги та відвідування дитячих будинків, волонтерської діяльності, донорстві. Також студенти здійснюють просвітницьку діяльність щодо важливості переробки сміття, захисту тварин.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. ЕГ проаналізувавши ПРН, загальні та фахові компетентності, які формує ОП, практичну складову підготовки здобувачів освіти та додаткові можливості для вдосконалення теоретичних знань та практичних навичок, погоджується, що за результатами навчання може присвоюватися професійна кваліфікація «Стажист-дослідник (історія)». Формування у студентів умінь та навичок наукового аналізу історичних джерел, історіографії наукової проблеми, знання сучасних теоретичних та методологічних засад наукового дослідження забезпечують ОК3 “Науковий образ світу”, ОК5 “Філософія”, ОК24 “Джерелознавство, архівознавство та спеціальні історичні дисципліни”, ОК31 “Зарубіжне українознавство”, ОК47 “Архівна практика” курсові роботи. Додатково до обов’язкових ОК сприяють формуванню навичок наукової роботи вибіркові компоненти: ВК1.01 “Зарубіжна історіографія відновлення державної незалежності України”, ВК2.01 “Концептуальні засади діаспоральних студій” тощо.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до п. 4 та 5 “Положення про організацію освітнього процесу” <https://cutt.ly/D7lK6GV> обсяг часу самостійної роботи студентів денної форми навчання за освітнім рівнем бакалавра має становити від 50 до 67% загального обсягу навчального часу, кількість годин навчальних занять у навчальних дисциплінах планується від 33 до 50%, кількість іспитів і залків (без курсових робіт/проєктів і практик за семестр) не може перевищувати 8 (але не більше 5 іспитів на екзаменаційну сесію). Реальне навантаження оцінюється через загальноуніверситетське опитування студентів “Оцінювання якості освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка здобувачами освіти”, результати якого оприлюднено також на сайті кафедри <https://cutt.ly/77jKn3L>. Це моніторингове опитування UNIDOS, що проводиться з 2009 р. Останнє опитування було проведено у червні 2022р. Опитування здійснюється за різними критеріями якості освітнього процесу, опитування та аналіз результатів здійснюється за факультетами, а не за ОП. В цілому студенти історичного факультету у 2020 році оцінили задоволеність розкладом занять за шкалою від 1 до 5 балів - 3,8 балів, 2021- 3,5 балів. Під час інтерв’ю студенти зазначили, що викладачі враховують інтереси студентів, опитування щодо задоволеності дисципліною відбуваються на останньому занятті у формі усної співбесіди. Це корелюється із інформацією, яку надала під час онлайн зустрічі із академічним персоналом асистент А.Тронець. На думку ЕГ для об’єктивної оцінки реального навантаження студентів доцільно проводити семестрове анонімне опитування.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою не проводиться

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ЕГ в результаті вивчення відомостей самооцінювання, оприлюднених та додаткових матеріалів, зібраної інформації під час онлайн зустрічей визначила такі сильні сторони ОП: забезпечення широких можливостей у реалізації права студентів на вибір індивідуальної освітньої траєкторії, збалансованість теоретичного та практичної складової навчання за ОП, додаткові можливості для вдосконалення практичних навичок здобувачів освіти. В ОП присутні дисципліни, що на достатньому рівні формують soft skills, а широкий спектр запропонованих для студентів факультативів, студентських гуртків, виховних та наукових заходів, є додатковим дієвим інструментом для формування та вдосконалення soft skills.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ визначила наступні рекомендації, що сприятимуть удосконаленню ОП 1. Доопрацювати структурно-логічну схему ОП із урахуванням послідовності ОК та реальними логічними зв'язками між ОК. 2. Узгодити ПРН освітніх компонентів, які визначено у матриці ОП та в РП дисциплін. 3. Внести до “Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентам ОП (обов'язкові компоненти)” додаткові до Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 032 “Історія та археологія” ПРН15-20, які визначають унікальність та відмінність ОП “Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)”. 4. Врегулювати принцип забезпечення ОП ЗК4 “Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово”, або узгодженням РП освітніх компонентів, які зазначені у матриці ОП, із відповідним внесенням до програм компетентності та визначенням завдань із критеріями оцінювання, або внесенням до ОП відповідного ОК. 5. Окрім загальноуніверситетського моніторингу запровадити за ОП регулярне анонімне опитування студентів щодо навантаження.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховавши позитивні здобутки ОП, наприклад, чітку та логічну структуру, збалансований розподіл між теоретичною та практичною складовою, забезпечення можливостей у різних формах для інтелектуального та особистого зростання здобувачів освіти, ЕГ дійшла узгодженого рішення про відповідність ОП за критерієм 2 рівню В. Визначені недоліки у підкритеріях 2.2, 2.3, 2.4, 2.8, в цілому критично не впливають на якість освітнього процесу за критерієм 2, мають здебільшого формальний характер та можуть бути усунені в стислий термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ЗВО та вимоги до вступників оприлюднені на веб-сторінці: <http://bit.ly/3ZVUTTA>. В результаті проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими і не містять дискримінаційних положень. Правила прийому на навчання є доступними, відповідають принципу відкритості та прозорості. Інформація є зрозумілою для вступників, що засвідчили студенти під зустріччю з ЕГ (зустріч 6). Сайт приймальної комісії визначається зручним, виваженим та простим для інтернет-користувачів, зацікавлених вступом до ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на навчання до ЗВО за даною ОПП здійснюється на конкурсній основі на підставі «Правил прийому до КНУТШ» (<https://cutt.ly/196lZhI>), розроблених Приймальною комісією та затверджених Ректором у відповідності до умов прийому МОН України, які оновлюються щорічно. На навчання для здобуття першого освітнього ступеня до Університету приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту. Відповідно до Правил прийому встановлено перелік конкурсних предметів та визначено їх вагу. Конкурсний відбір на ОП у 2021 р. здійснювався за результатами ЗНО із трьох предметів: Українська мова і література (вагомий коефіцієнт– 0,2), Історія України (0,6; найбільший коефіцієнт, зважаючи на профільність дисципліни) і один з предметів за вибором -Математика/ Іноземна мова/ Біологія/ Географія/ Хімія/ Фізика (0,2). Конкурсний відбір у 2023 р. заплановано здійснювати за результатами Національного мультипредметного тесту.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Університеті передбачено визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та унормовано цю процедуру «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (розд.7,11) (<https://bit.ly/3zKsB3J>), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ» (<https://cutt.ly/>). Право реалізації академічної мобільності базується на використанні європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS.У ЗВО функціонує Відділ академічної мобільності (<https://bit.ly/43gJ90P>), який здійснює консультування здобувачів вищої освіти та забезпечує їх документальний супровід. Координатором академічної мобільності на історичному факультеті є доц. А. Корнієнко.З метою продовження навчання в Університеті студентів, переведених з інших ЗВО (вітчизняних чи іноземних) та тих, що повернулися до навчання у КНУТШ розроблено «Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/C96mJZ2>). А також наказом Ректора від 12.07.2016 року за №603-22 визначено порядок проведення атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року (<https://cutt.ly/A96RGy5>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів неформальної освіти за цією ОП перебуває тільки на рівні впровадження в освітній процес (так 06.02.2023 року Вченою радою ЗВО було затверджено “Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/40mgzIA>), хоча здобувачі вищої освіти під час зустрічі з ЕГ (зустріч 6) продемонстрували обізнаність з алгоритмом отримання та зарахування результатів неформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

В Університеті реалізується чітка та зрозуміла практика формування правил для вступу на навчання у відповідності до норм чинного законодавства. Розроблено нормативно-правову базу для практичного впровадження програм національної та міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти та НПП, задіяних у реалізації ОП, окреслено чіткі правила та процедуру визнання результатів одержаних в інших ЗВО академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

В ході акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що практика застосування порядку зарахування результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, відсутня. Питання впровадження академічної мобільності, визнання результатів неформальної освіти за цією ОП перебуває тільки на рівні обговорення. Рекомендовано гаранту ОП, НПП започаткувати відповідні практики в навчальному процесі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила Прийому та нормативна база діяльності ЗВО із забезпечення формальної та врахування неформальної освіти, академічної мобільності відповідає вимогам чинного законодавства. Набору на навчання за ОП передують попередня профорієнтаційна робота з розлогим використанням соціальних мереж.. ЗВО має великий потенціал для запровадження програм внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У “Положенні про організацію освітнього процесу КНУТШ” (<https://cutt.ly/F7lO9cB>) визначені форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і контролю. Основними формами навчального заняття є лекція та семінарське заняття. Методику проведення занять визначають ті викладачі, які викладають дисципліну. Приміром за ОК “Історія, теорія та практика діаспориальної політики України і зарубіжних країн” студенти під час занять опрацьовують унікальні матеріали української діаспори в оригіналі. Ще студенти під час зустрічі з ЕГ відзначали такі методи, як створення відеороликів, заповнення генеалогічного дерева, копірайтинг тощо. В ЗВО панує високий рівень академічної свободи і серед студентства. Вони можуть вільно обирати теми досліджень, вибірково частину дисциплін, висловлювати наукові думки тощо. Реалізація принципу “студентоцентрованого навчання” є участь студентів у опитуваннях. Студенти за ОП зазначили, що раз на рік вони проходять загальне опитування щодо якості викладання, їм на пошту надсилається посилання на платформу де і відбувається опитування. Також є кафедральна пошта на яку можна надати свої побажання чи зауваження. Так, завдяки пропозиціям студентів до ОП було впроваджено викладання другої іноземної мови (німецька/іспанська). Проте опитування студентів раз на рік і аналіз результатів за факультетами уповільнює зворотній зв'язок з адміністрацією. Приміром, студенти під час проведення зустрічі із ЕГ висловили побажання додати більшу кількість дисциплін присвячених вивченню діаспори на перших курсах та ввести до ОП навчальну дисципліну “Історія міжнародних відносин”. ЕГ вважає за доцільним проводити анонімні опитування студентів щосеместрово, доводити на кафедри аналіз результатів у розрізі ОП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На кафедральній сторінці розміщено робочі програми навчальних дисциплін, як обов'язкових, так і вибіркових ОК (<https://cutt.ly/37okThf>) На сайті історичного факультету (<https://cutt.ly/L7oxpQB>) надано опис ОП, перелік ОК, практик. На зустрічі ЕГ із студентами було повідомлено, що на першому занятті викладачі повідомляють усю необхідну інформацію щодо навчальної дисципліни. Крім того все наповнення дисциплін надається студентам чи через соціальні мережі (Telegram), та/або електронною поштою здебільшого це посилання на Google-диски. Викладачі постійно підтримують контакт зі здобувачами через месенджери. ЕГ пропонує, враховуючи пропозиції учасників фокус-груп, впровадити на факультеті єдину систему дистанційного навчання, наприклад на платформі Moodle, що сприятиме збільшенню ефективності процесу навчання і зменшенню часу на організацію дистанційних занять для викладачів, а студенти будуть мати більше можливостей для самостійного навчання, оскільки вони зможуть використовувати різні джерела інформації, такі як відеолекції, електронні підручники, тести, веб-семінари та ін. Також, для допомоги студентам краще зорієнтуватися і знайти необхідну інформацію та використовувати її для своєї самостійної роботи необхідно крім РПНД, оприлюднити на кафедральній сторінці методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи студентів, самостійного опрацювання фахової літератури, підготовки курсових і кваліфікаційних робіт (проектів) згідно п. 6.3. «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://cutt.ly/z7j9K2B>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час викладання дисциплін пропонується до виконання самостійна дослідницька робота в вигляді написання есе, рефератів, проектів тощо. Наприклад, за ОК “Українська діаспора та збереження української традиційної спадщини” студенти після опанування тематичних блоків захищають дослідницький проєкт. Вони обирають за кордоном центр який пов'язаний зі збереженням української спадщини і презентують його. Крім того в ЗВО існують відомі проєкти, серед яких треба виокремити Історичну дебатну лігу, популярно-історичний фестиваль Legio Historica і канал IstPUBLICA. Також на історичному факультеті активно діє Наукове товариство студентів, яке організує різноманітні заходи, такі як лекції-діалоги з відомими особистостями, інтерв'ю з викладачами, конференції, конкурси та інші заходи, анонси яких виставляють на своєму Telegram-каналі. НТС також організувало модель Ялтинської конференції 1945 року, в якій брали участь здобувачі з ОП, і має історичні блоги, такі як Військово-історичне товариство, Ukrainian Women Studies та Тайстра Чикаленко. Голова НТС під час зустрічі з ЕГ повідомив про створення дискусійного клубу в листопаді 2022 року, що замінив наукові гуртки. Здобувачі під час зустрічі з ЕГ зазначили свою участь у підрозділах НТС Ukrainian Women Studies та Тайстра Чикаленко і повідомили про функціонування студентського мовного клубу, де студенти-філологи безкоштовно викладають здобувачам вищої освіти іноземні мови. Плюс до того студентів активно залучаються до участі у конференціях і круглих столах. Зокрема на запит ЕГ був наданий перелік публікацій студента 4 курсу Іллі Ковалю, який за роки навчання взяв участь у 10 конференціях різних рівнів, крім цього, брав участь у семінарі “XXX is a great but have you ever ran for City Council?” by International Federation of Liberal Yourth (2021) та Курсі європейського політика від СД-платформи. До того ж І. Коваль у співавторстві зі студенткою іншої ОП І. Шевчук під керівництвом проф. Т. Орловою випустили 2022 року монографію під назвою “Рецепти від селебритіс світової історії”, яка була презентована на Міжнародній книжковій виставці у Німеччині. Під час зустрічі ЕГ із студентами також була відзначена участь у Міжнародній конференції “Шевченківська весна” та Міжнародної наукової конференції “Public History. Історія в публічному просторі”.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Після затвердження 2021 року Стандарту ВО спеціальності 032 “Історія та археологія” за першим бакалаврським рівнем під час засідання кафедри історії світового українства “02” грудня 2021 року були обговорені пропозиції змін і доповнень до переліку дисциплін за ОП, а саме: змінила назву ОК 11; ОК 13 (замість заліку - іспит); ОК 43 (замість 6 кредитів - 2); виключили з ОП дисципліну “Англійська мова для академічних цілей”, а додатково ввели дві обов'язкові дисципліни: “Україна та українство в сучасних глобалізаційних процесах” та “Український Центральний Комітет”; щодо вибіркових дисциплін, то ВК “Інституціональної діаспорології” змінила назву на “Концептуальні засади діаспорних студій”; дві ВК “Проблемні питання взаємодії державних інститутів з українською діаспорою” та “Правова взаємодія Української держави й діаспори” виключили з ОП. Замість вищевказаних дисциплін ввели ВК “Жіночий рух в Україні та діаспорі в контексті державної політики” та ВК “Етнополітична складова формування української діаспори”. Крім того, ВК “УВКР і товариство “Україна-світ” як повпреди незалежної України в контактах з діаспорою” змінила назву на ВК “Державна політика стосовно української діаспори: історія та сучасність”. Окремо, слід зазначити тісні особисті контакти гаранта з представниками української діаспори, а отже постійний доступ до величезного потенціалу світових практик. Так, під час внесення змін до ОП щодо освітнього процесу були враховані пропозиції колишніх Президентів СКУ А. Лозинського та Є. Чоля, ректора УВУ М. Пришляк, голови Товариства «Україна-світ» М. Жулинського, голови УВКР М. Ратушного та інші. На зустрічі ЕГ із роботодавцями про своє залучення до оновлення змісту ОП під час організованих кафедрою Міжнародних наукових конференцій, присвячених 100-річчю УВУ та ролі діаспори у Третьюму відрожденні української державності підтвердили А. Лозинський та М. Ратушний. Оскільки РПНД є єдиним оприлюдненим документом на сайті з усього навчально-методичного комплексу, то ЕГ зауважує на необхідності оновити списки рекомендованих джерел у РПНД за ОП, доповнити переліки статтями українських та іноземних авторів за останні декілька років і вилучити та/або замінити посилання на джерела, які видані у державі, що визнана Верховною Радою України державою-агресором, там де особливості забезпечення курсу цього не вимагає. Наприклад, ОК 39 “Україна та українство в сучасних глобальних процесах” список використаних джерел обмежується 2017 роком. Хоча дослідниця О. Плахотнік на конспект лекцій якої є посилання в РПНД (<https://cutt.ly/T7zaoUG>), має вже щонайменше 2 оприлюднені публікації 2021 і 2022 року.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Важливість інтернаціоналізації освіти для ЗВО зафіксована у документі «Стратегічний план розвитку Університету на період 2018-2025 року» (<https://cutt.ly/o7il7fe>). Окрема Концепція інтернаціоналізації ЗВО відсутня. Проте попри умови воєнного стану Університет здійснює на шляху втілення даної стратегії ряд послідовних кроків: запрошує іноземних викладачів для читання лекцій, проводить міжнародні конференції, працює з діаспорою, стимулює до написання наукових статей для публікації в іноземних журналах тощо. Цьому сприяє робота відділу міжнародних зв'язків на сторінці якого відбувається постійне інформування щодо міжнародної мобільності, зокрема, в межах програми Erasmus+ <https://cutt.ly/x7ibGBH> Питаннями академічної мобільності займається теж відділ академічної мобільності КНУТШ <https://cutt.ly/Y7inhDn> Керівник відділу міжнародних зв'язків була присутня під час зустрічі ЕГ із адміністративним персоналом і надала на запит додаткову інформацію. Так, згідно документів минулого року А. Тронь відвідала бібліотеку Берліна для наукових досліджень і В. Сергійчук оформив відрядження для участі у Міжнародній науковій конференції, що проходила в Німеччині (на відрядження був наданий грант від Фондації Голодомору-геноциду). Окремо, слід зазначити, що 2022 року В. Сергійчук узяв участь у презентації перекладеної на португальську мову його книги в Бразилії, виступив з лекцією перед студентами Університету в Сан-Пауло, на це був отриманий грант у розмірі 90000 тис. грн від уряду Бразилії за поданням Української громади. Унікальність ОП враховує постійну тісну взаємодію з представниками української діаспори і поглиблене вивчення здобувачами вищої освіти декількох іноземних мов. Для прикладу, на зустрічі ЕГ з роботодавцями був присутній Президент Фондації УВУ в Нью-Йорку А. Лозинський, який в січні перебував в Києві і виступив з лекцією перед студентами ОП. ЕГ на відповідних зустрічах підтвердила поінформованість здобувачів у проведенні лекцій іноземними фахівцями. Також студенти повідомили про свою участь у Міжнародній книжковій виставці 2022 році з презентацією власної книги "Рецепти від селебритіс світової історії" (під науковим керівництвом Т. Орлової) в Німеччині. У ВСО й на зустрічах із академічним персоналом ЕГ має дані щодо участі викладачів кафедри у міжнародних стажуваннях: Ю. Латиш у Литві, І. Малацай у Словаччині, М. Палієнко у Польщі та публікацій у міжнародних виданнях, зокрема, Ю. Латиш, С. Набока, Ю. Тронь, яка з 2016 року є член ICOM та має досвід участі в міжнародних експедиціях МГО «Вирій». Також викладачі вводять до наукового обігу матеріали української діаспори. НПП та здобувачі мають безкоштовний доступ до МНБД, за публікації у Scopus і WoS отримують фінансову винагороду. Під час зустрічі ЕГ зі студентами І. Коваль повідомив про свою участь в програмі Invisible University for Ukraine, завдяки якій він є студентом Центральноєвропейського університету, крім того він разом з А. Кучер проходив онлайн курси в Латвійському університеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Поглиблене вивчення здобувачами вищої освіти за ОП декількох іноземних мов. Методику проведення занять визначають викладачі, які викладають відповідну дисципліну. Наприклад, при вивченні дисципліни "Історія, теорія та практика діаспоральної політики України і зарубіжних країн" студенти опрацьовують унікальні матеріали

української діаспори в оригіналі під час занять. Значна кількість дослідницьких проєктів проводиться під час вивчення дисциплін. Плідно функціонує НТС факультету і студенти ОП активно залучені до діяльності Товариства. Гарант ОП має тісні особисті контакти з представниками української діаспори, що дає постійний доступ до великого потенціалу світових практик. Рівень інтернаціоналізації за ОП є досить високим.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність анонімного опитування студентів щосеместрово і аналізу результатів за ОП може ускладнити виявлення проблемних питань, зокрема у взаємодії між викладачами та студентами, що може впливати на якість навчання. Відсутність єдиної системи дистанційного навчання на факультеті призводить до того, що студенти можуть зустрічатись з різними платформами та інструментами, які можуть бути неоднакові за функціональністю і доступністю, що ускладнює взаємодію між викладачами та студентами. Також спостерігається недостатня актуалізація джерел у рекомендованому переліку джерел в РПНД за окремими ОК. Відсутність чіткої Концепції інтернаціоналізації ЗВО може унеможливити раціональне розподілення ресурсів, планування і реалізацію міжнародних проєктів, розширення міжнародної співпраці та залучення іноземних студентів і викладачів. На кінець навчального року має бути розглянута можливість впровадити наступні рекомендації : → Для виявлення проблемних питань та вдосконалення навчального процесу запровадити на ОП практику анонімного опитування студентів щосеместро і з аналізом результатів саме у розрізі ОП. → Імплементувати єдину систему дистанційного навчання на факультеті, наприклад засновану на платформі Moodle, що буде ефективним способом покращення процесу навчання та забезпечення більш ефективної взаємодії між викладачами та студентами. → Необхідно доповнити переліки рекомендованих джерел в РПНД за ОП статтями вітчизняних та зарубіжних авторів за останні кілька років та виключити або замінити посилання на джерела, що були видані у державі-агресорі, якщо це не вимагається для забезпечення курсу. → Доречно розробити Концепцію інтернаціоналізації ЗВО. Прийняття такої Концепції забезпечить встановлення чітких цілей і завдань щодо інтернаціоналізації ЗВО, а також визначення механізмів та інструментів для їх досягнення.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Вивчення декількох іноземних мов за ОП, проведення дослідницьких проєктів та активна участь студентів в діяльності НТС, тісні контакти гаранта з представниками української діаспори та високий рівень інтернаціоналізації ОП забезпечують постійний доступ до світових практик. Проте необхідність оновлення списків рекомендованих джерел в РПНД, запровадження сталої практики анонімного опитування за ОП та відсутності єдиного підходу до реалізації дистанційного навчання, без розміщення навчально-методичних матеріалів в постійному доступі для студентів на одній платформі, що слугує обмеженням для студентів у можливостях самостійного навчання свідчить про відповідність Критерію 4 рівню "В".

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

«Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://bit.ly/3zKsV3J>)(п.4.6) для перевірки та оцінки якості освіти за ОП передбачено застосування різноманітних форм контролю. З метою перевірки засвоєння матеріалу лекцій та результатів самостійної роботи студентів, під час практичних та семінарських занять застосовується поточний контроль у вигляді індивідуальних та групових завдань, що дозволяє розширити здатність працювати як самостійно так і в команді. За результатами семестрового вивчення ОК застосовується підсумковий контроль у формі заліку або іспиту а також у формі комплексного атестаційного іспиту зі спеціальності «032 Історія та археологія», передбаченого навчальним планом та державним стандартом. Форми та методи контролю визначаються РНП за кожною з ОК. Вказане Положення (розділ 7) визначає основні засади і принципи оцінювання, якими має керуватися у своїй діяльності НПП: об'єктивність, відкритість, доступність та зрозумілість методики оцінювання тощо. В Університеті функціонує єдина 100-бальна система(60 балів відведено на поточний контроль і 40 – на підсумковий). РПН за ОК містить перелік усіх видів навчальної роботи та форми їх контролю й оцінювання, кількість балів або відсоток у загальній оцінці, шкала відповідності з оцінкою за п'ятибальною системою оцінювання. Форми та методи контролю, система оцінювання якості навчання окреслені в робочих навчальних програмах за ОК та доводяться до відома здобувачів вищої освіти на першому занятті та актуалізуються перед заліковою екзаменаційною сесією. За потреби кожен здобувач може отримати індивідуальну консультацію

викладача через електронну пошту. Журнал обліку роботи академічної групи містить результати поточне оцінювання. Інформація з організації навчального процесу доводиться до відома студентів на початку поточного семестру та оприлюднюється на інформаційній дошці деканату та на сайті історичного факультету. Графік проведення та розклад семестрового контролю доводиться до відома викладачів і здобувачів вищої освіти не пізніше як за місяць до початку сесії. РНП ОК представлені у вільному доступі на початку навчального року. Також, на початку навчального року затверджуються графіки проходження практик і студентів ознайомлюють з їх термінами. Для ознайомлення з порядком організації, проведення та звітом за результатами проходження практик до її початку керівники практик проводять установчу конференцію.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, з метою присвоєння відповідного ступеня вищої освіти та кваліфікації, здійснюється екзаменаційною комісією у формі комплексного кваліфікаційного іспиту з історії та археології, що відповідає Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 032 Історія та археологія (Наказ МОН України №575 від 29.04.2020 р.) де зазначено, що атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи або атестаційного іспиту. Програма іспиту затверджується вченою радою історичного факультету та оприлюднюється на сайті факультету у вільному доступі.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (розділ 4, 7): <https://bit.ly/3zKsB3J>, Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ від 3 листопада 2014 року: <https://bit.ly/3GyUhmf> унормовують процедуру організації та проведення контрольних заходів, які в електронному та друкованому (за потреби) вигляді поширюються серед здобувачів вищої освіти. В умовах карантину і воєнного стану також діє Тимчасовий порядок проведення залікової екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ: <https://bit.ly/3MuvE7H>, який оприлюднено на сайті ЗВО та історичного факультету, та при необхідності електронна версія надається старості групи або здобувачу освіти. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://cutt.ly/k3tprmHP>) оцінювання має проводитися публічно ,при виникненні конфлікту інтересів; робота студента має бути анонімною (п. 7.1.7); критерії і методи оцінювання, виставлення оцінок мають бути оприлюднені до початку оцінювання (п. 7.1.8); здобувачі мають право оскаржувати результати оцінювання (п. 7.2). При реалізації ОП практикується комісійне проведення іспиту, а для організації комплексного кваліфікаційного залучається НПП інших ЗВО. Для розгляду можливих конфліктних ситуацій випускова кафедра зберігає варіанти письмових відповідей здобувачів.. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регламентуються також «Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ» (<https://cutt.ly/J3gr7o4>). Порядок повторного проходження контрольних заходів визначений «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (п.7.3) (<https://bit.ly/3zKsB3J>), за яким здобувач, який має не більше двох незадовільних оцінок має право двічі перескладати ОК-викладачеві, а потім комісії Оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів у ЗВО регулюється наступними документами: «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (п. 7.2) комісійне проведення іспиту, а для організації комплексного кваліфікаційного (<https://bit.ly/3zKsB3J>); під час вступної кампанії «Положення про Апеляційну комісію» (<https://cutt.ly/b3tiA1v>), «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ від 3 листопада 2014 року (<https://cutt.ly/k3tiZ3a>),де прописана процедура апеляції. Під час зустрічей зі здобувачами та студентським активом (зустрічі 6, 10) ЕГ отримала підтвердження зрозумілості та доступності інформації щодо організації заходів з перевірки та оцінки якості знань, а також дієвості механізму забезпечення об'єктивності НПП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

З метою дотримання академічної доброчесності у ЗВО розроблено та впроваджено в освітній процес наступні документи: «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (у підрозділах 9.8, 10.7 та окремих підпунктах розд. 7 і 8) (<https://bit.ly/3zKsB3J>), де визначені види порушень і відповідальність здобувачів освіти та НПП.«Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://bit.ly/43b1Dj8>), ухвала Вченої ради «Про репутаційну політику КНУТШ» (<http://bit.ly/3KfxiY8>), ухвала «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти» (<http://bit.ly/3KKdTj1>) окреслюють норми академічної етики якими має послуговуватись університетська спільнота. «Положення про систему виявлення та запобігання

академічному плагіату у КНУТШ» (<http://bit.ly/3nXH8Xc>); «Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ» (<http://bit.ly/3ZVBF0r>) містить визначення порушень академічної доброчесності, порядок перевірки робіт та види відповідальності за порушення академічної доброчесності тощо. У ЗВО використовується система Unicheck згідно наказу Ректора №84-32 від 06.02.2020 (<https://bit.ly/3KMOYMo>). На ОП технічні засоби перевірки академічної доброчесності поки що не застосовувалися через відсутність курсових робіт у студентів 3-го і 4-го курсів. В Університеті на базі структурного підрозділу – Наукової бібліотеки імені М. Максимовича (<http://surl.li/ekewe>) розробляється єдина система репозиторію. Питаннями академічної доброчесності та поширенням норм академічної етики опікується студентський Парламент (<http://sp.knu.ua>), присвячено відповідні теми ОК «Вступ до університетських студій» та «Науково-дослідна робота історика». Університет традиційно бере участь у міжнародних проєктах спрямованих на впровадження принципів академічної доброчесності в практику вищої освіти України, один з останніх – проєкт «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) від Американських Рад з міжнародної освіти (<http://bit.ly/3nZChEX>). Види реагування ЗВО на порушення академічної доброчесності визначені у «Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (п. 9.8.3). У випадку порушення академічної доброчесності передбачається розгляд справи Комісією з етики, склад та порядок діяльності якої регламентується Етичним кодексом та Порядком вирішення конфліктних ситуацій (<http://bit.ly/3ZStmCn>). Під час зустрічей ЕГ з усіма групами стейкхолдерів було встановлено чітке усвідомлення ними принципів академічної доброчесності, порушень принципів академічної доброчесності не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють об'єктивно оцінити результати навчання у цілому та для окремого ОК, оприлюднюються заздалегідь (підкритерій 5.1). Форма атестації (комплексний кваліфікаційний іспит) відповідає вимогам чинного Стандарту (підкритерій 5.2). Контрольні заходи доцільні і зрозумілі усім учасникам навчального процесу (підкритерій 5.3). Наявні чіткі та зрозумілі політика, стандарти академічної доброчесності. Існують дієві практики популяризації принципів академічної етики. (підкритерій 5.4). Застосування різних форм та методів перевірки та оцінки результатів навчання, виконання індивідуальних завдань (зокрема з дослідження студентами власного родоводу), поширення практики академічної доброчесності сприяють забезпеченню якості вищої освіти у ЗВО. Випадки конфлікту інтересів та академічної недоброчесності за ОП відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

В Університеті відсутня єдина система репозитарію. ЕГ рекомендує продовжити роботу з його створення.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи означені сильні сторони (підкритерії 5.1, 5.2, 5.3, 5.4) та наявність незначних недоліків, що можуть бути усунені найближчим часом, ЕГ дійшла висновку, що "Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність" за ОП відповідають рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Реалізація ОП відбувається на базі кадрового потенціалу кафедри історії світового українства. До реалізації також залучені НПП кафедр: архівознавства та спеціальних галузей історичної науки; археології та музеєзнавства; давньої та нової історії України; етнології та краєзнавства; історії стародавнього світу та середніх віків; історії Центральної та Східної Європи; новітньої історії України; нової та новітньої історії зарубіжних країн; кафедра іноземних мов історичного та філософського факультетів ННІ філології; фізичний факультет; факультет соціології; філософський факультет; економічний факультет; ННІ права; факультет психології. Аналіз зведеної інформації про викладачів

засвідчує, що забезпечення ОП здійснюється 33 викладачами, серед яких 13 докторів наук: В. Сергійчук (викладає сім ОК за ОП), В. Рубель (ОК "Історія середньовічного сходу"), Т. Орлова (ОК "Україна в контексті світової історії"), Р. Конта (ОК "Українська та зарубіжна етнологія"), В. Мордвінцев (ОК "Історія росії та СРСР"), М. Семенко (ОК "Науковий образ світу"), А. Слюсаренко (ОК "Історична екологія"), І. Мазур (ОК "Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності"), Р. Терпиловський (ОК "Археологія та преісторія"), М. Палієнко (ОК "Джерелознавство, архівознавство та спеціальні історичні дисципліни"), А. Чуткий (ОК "Давня історія України"), В. Ставнюк (ОК "Історія давньої Греції. Історія давнього Риму"), О. Машевський (ОК "Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки"). В цілому, професійна кваліфікація НПП має належний рівень, який дозволяє забезпечити досягнення ПРН та визначених відповідною ОП цілей. Загалом, прослідковується кореляція наукових і методичних праць викладачів до ОК. Наприклад, Т. Орлова має курс лекцій "Україна в європейському цивілізаційному вимірі" (2021), статтю в WoS тощо. Дотичні до всіх 7 ОК має публікації В. Сергійчук: підручник "Нариси з історії України" (2021), "Соборна пам'ять України. Календарі-альманахи на 2007 - 2023". Втім, слід все ж підвищити публікаційну активність окремих викладачів за ОК, які закріплені за ними. Зокрема, А. Тронь викладає наступні ОК: "Історія, теорія та практика діаспориальної політики України і зарубіжних країн", "Українська діаспора та збереження української традиційної спадщини", "Лемки в контексті українського самопізнання", "Український Центральний Комітет в історії української діаспори" і має значний досвід практичної роботи в музейному менеджменті, проте немає достатнього рівня публікаційної активності (особливо методичних праць) за першими 2 навчальними дисциплінами.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка процедури конкурсного добору викладачів регулюється «Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ» (<https://cutt.ly/v94alnfn>). Оголошення про проведення конкурсів розміщуються на сайті Вченої ради КНУТШ для обрання претендентів на посади завідувачів кафедр і професорів (<https://cutt.ly/Y4O3SbR>). Претенденти на посади завідувачів кафедр в КНУТШ повинні подати програми розвитку кафедр на 5 років (<https://cutt.ly/a7dFvNP>). Під час зустрічі ЕГ із академічним персоналом В. Ставнюк детально розповів процедуру обрання на посаду завідувача кафедри, яку він вчергове пройшов восени. На зустрічі ЕГ із адміністративним персоналом начальник відділу кадрів надав інформацію щодо процедури конкурсного добору викладачів під час воєнного стану і зазначив, що на даний час конкурс оголошується лише на вакантні посади завідувачів кафедр, на інші посади НПП конкурс буде відновлений у найближчий час. Процедури конкурсного добору НПП передбачають подання документів, проведення відкритого заняття (виступу з науковою доповіддю), обговорення кандидатури претендента на засіданні кафедри, вченої ради факультету та вченої ради Університету (для професорів та завідувачів кафедр). Проте з урахуванням того, що на сайті вченої ради розміщені «Тимчасові критерії щодо оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників КНУ імені Тараса Шевченка, які претендують на укладення контракту після проходження конкурсу та переукладення контракту на наступний термін», затверджені влітку 2021 року, які визначають вимоги, що додаються до контракту з НПП (<https://bit.ly/3zL9pTs>), бажано і в "Порядку конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ" більш детально визначити кваліфікаційні вимоги до посад НПП, які відповідають кадровим вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30.12.2015 р. №1187. Важливо зазначити, що згідно з «Положенням про гаранта освітньої програми в КНУТШ», гарант має право вносити пропозиції на зміну кадрового складу, що забезпечує процес навчання за результатами моніторингу ОП. Інформація, отримана під час зустрічей ЕГ із академічним і адміністративним персоналом, свідчить про те, що конкурсний добір викладачів у КНУТШ є незалежним та об'єктивним з метою уникнення будь-яких форм дискримінації або корупції. Це забезпечує можливість вибору найбільш кваліфікованих і мотивованих викладачів, які можуть успішно реалізувати ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Задля посилення практикорієнтованої складової в освітньому процесі та врахування потреб ринку праці створена Рада роботодавців КНУ (<https://cutt.ly/17gKyW9>) Діяльність Ради роботодавців регламентується відповідним Положенням про раду роботодавців (<https://cutt.ly/f7gK9HE>) У ВСО зазначається досвід успішної співпраці з Світовим Конгресом Українців, Українським Вільним Університетом (Мюнхен), Фундацією УВУ в Нью-Йорку, УВКР, Національним музеєм Голодомору-геноциду тощо. Навіть 2021 року голові Світового конгресу українців Євгену Чолію присвоєння звання «Почесний доктор Київського національного університету імені Тараса Шевченка». Саме він стояв у витоків створення кафедри історії світового українства 2018 року. А. Лозинський та М. Ратушний на зустрічі ЕГ із роботодавцями підтвердили своє залучення до оновлення змісту ОП під час організованих кафедрою Міжнародних наукових конференцій, присвячених 100-річчю УВУ та ролі діаспори у Третьюм відродженні української державності у 2021 році. Вони наголосили на необхідності підготовки кадрів, щоб працювали у посольствах з діаспорою і А. Лозинський висловив своє захоплення підготовкою студентами за ОП, яке він відчув під час проведення лекції у січні 2023 року в КНУТШ. ЕГ зауважує на необхідності активного залучення роботодавців до розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти (зокрема шляхом участі у проведенні опитувань).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Кафедра підтримує тісні зв'язки і плідно співпрацює з українською діаспорою. Зокрема, нещодавно, на початку 2023 року з лекцією перед студентами в Університеті виступив відомий громадсько-політичний діяч української діаспори, довголітній Президент СКУ і нинішній Президент Фондації УВУ в Нью-Йорку Аскольд Лозинський. Щодо вітчизняних дослідників, то зокрема, студенти 2-го курсу ОП мали змогу прослухати лекцію д.і.н., професорки Волинського національного університету імені Лесі Українки Оксани Калішук, присвячену Волинській трагедії у політиці пам'яті України та Польщі. Окремо, слід зазначити, що викладацький склад кафедри - практикуючі вчені, фахівці-експерти в питаннях історії та історичних пам'яток. Професор Володимир Сергійчук - провідний український історик, авторитетний вчений, є головою правління ГО «Міжнародна асоціація дослідників Голодомору-геноциду». Приміром, восени 2021 року В. Сергійчук читав лекції на запрошення Фондації голодомору та геноциду в США та отримав грант у розмірі 39 тис. грн. 2022 року від тієї ж організації отримав грант на поїздку у Німеччину для участі у Міжнародній науковій конференції «Геноцид українців: від минулого до сьогодення». Влітку був запрошений урядом Бразилії за поданням Української громади для участі у презентації перекладеної на португальську мову його книги "Голодомор 1932 - 1933 років як геноцид українства" в Курітібі й Прудентополісі, а також виступив з лекцією на цю тему перед студентами юридичного факультету Університету в Сан-Пауло. В грудні виступив в Українському Конгресовому Комітеті Америки в Нью-Йорку з доповіддю присвяченій Голодомору 1932 - 1933 років. Крім того, професора постійно запрошують виступати як експерта на телебачення та радіо. Так, навесні він брав участь у загальнонаціональному телемарафоні, де відповідав на конкретні запитання ведучих щодо порівняльного аналізу проблем Другої світової війни та сучасних подій в Україні. Крім того 2021 року був проведений міждисциплінарний тренінг для студентів істориків і міжнародників в інноваційній моделі формування їх професійних компетентностей «Цифрова історія. Цифрова дипломатія. Цифровий етикет» Вячеславом Ціватим експертом Українського культурного фонду, який на той час був викладачем за ОП. Роботодавці залучаються під час проведення практик. Студенти під час зустрічі з ЕГ згадували про зустріч з учасниками та організаторами всесвітньовідомих історичних проєктів: Владленом Мараєвим («Історія без міфів») та Кирилом Галушко («Лікбез. Історичний фронт»). ЕГ рекомендує більш активно залучати роботодавців до аудиторних занять, приміром запрошувати їх до участі у роботі екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти за ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка має у своїй структурі Інститут післядипломної освіти, який включає відділ підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників. Цей відділ діє відповідно до "Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка" № 21-32 від 20.01.2022 року. (<https://cutt.ly/E7gj68s>) У травні 2022 року Ю. Латиш успішно пройшов підвищення кваліфікації за професійною програмою "Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти" в Інституті післядипломної освіти. На запит ЕГ були надані сертифікати щодо підвищення кваліфікації викладачів. Так, Т. Орлова проходила стажування в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова (2021), Ю. Латиш у ДУ "Інститут всесвітньої історії НАН України" (2020) тощо. Крім того, значна кількість викладачів беруть участь у стажуваннях за кордоном, наприклад, Ю. Латиш у Литві, І. Малацай у Словаччині, М. Палієнко у Польщі. Також викладачі беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності, зокрема у програмі Еразмус+, про що зазначено у звіті ЕГ п.4.5. З метою підвищення професійних компетентностей викладачів була запроваджена платформа "KNU Professionals", на якій проводяться різноманітні заходи, включаючи online-курси підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів "KNU Teach Week". Наприклад, під час зустрічі ЕГ з академічним персоналом було зазначено, що ці курси допомагають підвищити рівень професійної діяльності, і вже було проведено три таких курси. Крім того, університет має Центр іноземних мов, де можна пройти курси підготовки до міжнародних екзаменів. Викладачі також можуть вибрати курси з провідних світових онлайн-платформ, таких як Coursera, Udey та Edx, щоб підвищити свою педагогічну майстерність, наприклад, Learning to Teach Online, University Teaching, English for Teaching Purposes та інші. ЕГ переконана, що викладачі за ОП мають усі можливості для вдосконалення своїх педагогічних компетентностей шляхом підвищення кваліфікації та стажування.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Адміністрація ЗВО зацікавлена, щоб НПП підвищували рівень педагогічної майстерності, який стимулюється за допомогою системи матеріального та морального заохочення за успіхи в роботі. Функціонує "Положення про заохочувальні відзнаки КНУТШ" (<https://cutt.ly/O4fO4bs>) Найвищою заохочувальною відзнакою Університету є відзнака Вченої ради Університету. У вищезазначеному положенні визначений порядок представлення до нагородження державними та іншими відомчими заохочувальними відзнаками. Приміром, 2017 року В. Сергійчук за клопотанням Університету став кавалером Ордена "За заслуги" III ступеня, 2016 року був нагороджений відзнакою Президента Ювілейною медаллю «25 років незалежності України», 2010 року - відзнакою Президента України - Хрестом Івана Мазепи. С. Набока отримав Грамоту Університету. Наказом ректора від 31.01.2014р. №71-32 було затверджено "Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності" згідно якого премії отримують співробітники за високу публікаційну активність у вітчизняних і закордонних виданнях та за написання монографій. У 2018 році

розпорядженням ректора № 113 від 10.12.2018 була створення комісія з матеріального заохочення, яка визначає розмір заохочень. У контракті кожного НПП передбачено перелік вимог щодо його професійного розвитку згідно «Тимчасових критеріїв щодо оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників КНУ імені Тараса Шевченка, які претендують на укладення контракту після проходження конкурсу та переукладення контракту на наступний термін» (<http://bit.ly/3zL9pTs>). На зустрічах із адміністративним і допоміжним персоналом було зазначено, що викладачам сплачуються всі необхідні надбавки до посадового окладу, до того ж оклад є подвійним і навіть в умовах воєнного стану за результатами роботи була виплачена премія наприкінці року. До того ж в Університеті встановлено надбавки за викладання іноземною мовою (<https://cutt.ly/P7fjrd5>) Викладачі мають вільний доступ до повнотекстових баз даних і до платформ світових лідерів у сфері онлайн навчання з локальної мережі Університету. Також раз на рік Вчена рада Університету на основі подання від факультетів присвоює НПП звання “Кращий викладач року”. ЕГ зазначає, що місце викладача в рейтингу є своєрідними “лакмусовим папірцем”, тому доцільно запровадити практику анонімного анкетування студентів у день останнього заняття по кожній дисципліні щодо якості викладання за різними критеріями. І за результатами роботи узагальнюючи звіти раз на семестр. До того ж можливість такої процедури визначена у “Положенні про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка” (<https://cutt.ly/Y7fQGEZ>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До реалізації ОП залучений потужний кадровий склад, який складається на 40 % з докторів наук. Кафедра історії світового українства підтримує тісні зв'язки і плідно співпрацює з українською діаспорою, що дозволяє залучити до освітнього процесу зарубіжних професіоналів-практиків. Викладачі, які забезпечують реалізацію ОП, мають високі професійні компетентності, про що свідчить їх запрошення до ЗВО інших країн у якості лекторів. Функціонування платформи "KNU Professionals", на якій проводяться різноманітні заходи, включаючи online-курси підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів "KNU Teach Week". Адміністрацією ЗВО сформовано якісну систему матеріального і морального заохочення НПП за успіхи в роботі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недостатній рівень публікаційної активності окремих викладачів, зокрема відсутність навчально-методичних праць, пов'язаних зі змістом ОК, які закріплені за ними. Обмежена участь роботодавців у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти, зокрема в проведенні опитувань та участі у роботі екзаменаційних комісій. Відсутність постійного моніторингу якості викладання дисциплін за ОП шляхом анонімного анкетування студентів. Несистематизована інформація на кафедральній сторінці у профілях викладачів. Відсутність у "Порядку конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ" (<https://cutt.ly/v94alnfn>) кваліфікаційних вимог до посад НПП, які відповідають кадровим вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187. До кінця навчального року: Проаналізувати публікаційну активність викладачів (особливу увагу звернути на наявність методичних праць), пов'язану зі змістом ОК, що закріплені за ним і у випадку недостатнього рівня включити в індивідуальний план викладача вимоги щодо необхідних публікацій наступного навчального року; Розпочати активно залучати роботодавців до розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти за ОП (зокрема шляхом участі у проведенні опитувань, запрошувати їх до участі у роботі екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти за ОП); Запровадити постійний моніторинг якості викладання дисциплін за ОП шляхом анонімного анкетування студентів (раз на семестр); Впорядкувати інформацію на кафедральній сторінці у профілях викладачів. Доречно оновити "Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ" і зазначити кваліфікаційні вимоги до посад НПП, які відповідають кадровим вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30.12.2015 р. №1187.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Кваліфікація науково-педагогічних працівників, які беруть участь в освітньому процесі, дозволяє їм викладати відповідні ОК та досягати професійного розвитку. Добір викладачів проводиться за прозорими критеріями, враховуючи професійні досягнення та якість проведених відкритих занять. Крім того співпраця з українською діаспорою дозволяє долучати до навчання зарубіжних професіоналів-практиків. Плідно функціонує платформа "KNU Professionals". Налагоджено ефективну систему професійного розвитку викладачів та стимулювання розвитку викладацької майстерності. Проте, необхідно покращити публікаційну активність окремих викладачів та

забезпечити анонімне анкетування студентів та роботодавців з питань якості викладання саме за ОП на постійній основі. Враховуючи ці фактори, можна стверджувати, що рівень "В" за критерієм 7 є відповідним.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ЗВО наявні добротні фінансові та матеріально-технічні ресурси для забезпечення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Всі приміщення університету в задовільному стані, в аудиторіях є засоби протипожежної безпеки, мультимедійне обладнання (мультимедійні дошки, проектори, звукове обладнання та інше). Наукова бібліотека ім. М. Максимовича КНУ Тараса Шевченка постійно поповнюється новими примірниками, на даний момент фонд бібліотеки нараховує понад 3,5 млн. примірників літератури. Для продуктивного навчання в доступі для студентів та НПП знаходяться спеціалізовані аудиторії, архів, мультимедійні аудиторії "Китайська мрія", "Турецький світ", "Зоологічний музей", "Етнологічний музей", мистецький салон. "Археологічний музей" в якому всі знахідки здобуті під час археологічних практик викладачами та студентами. Під час огляду матеріально-технічної бази гарант програми продемонстрував різноманітні посібники, журнали, газетні матеріали. Університет забезпечує студентів гуртожитками. На даний момент в гуртожитках проживають внутрішньо-переміщені особи. В університеті є чудова студентська їдальня, окрема їдальня для викладачів, медичний кабінет. Для виконання практичних завдань пов'язаних з підготовкою відеопроєктів в доступі для студентів є відеокамери. В університеті немає єдиної освітньої платформи, в.о. декана історичного факультету зазначив, що така платформа розробляється і найближчим часом розпочне працювати.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує безоплатний доступ усіх учасників освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів. НПП та студенти мають доступ до наукометричних баз SCOPUS, Web of Science, EBSCO та інших баз перелік яких розміщується на сайті бібліотеки. В.о. директора наукової бібліотеки імені М. Максимовича - Світлана Канєвська, зазначила, що раніше доступ до наукометричних баз можна було отримати лише з локальної мережі університету, зараз можна налаштувати віддалений доступ звернувшись до служби інформаційного моніторингу. Студенти мають можливість відвідувати безкоштовні мовні курси.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. В приміщеннях університету періодично проводяться ремонтні роботи, в аудиторіях розміщено засоби протипожежної безпеки. Під час зустрічі із керівництвом університету ректор розповів, що було проведено тренінги із цивільного захисту, постійно проводяться тренінги домедичної підготовки, проведено тренінг безпеки життєдіяльності, було повністю відновлено укомплектування медичних сумок. В кожному корпусі є мінімум дві людини, що можуть надати кваліфіковану домедичну допомогу. Також, ректор зазначив, що ведеться робота, щодо перевірки обізнаності учасників освітнього процесу, як діяти в екстремальних ситуаціях. Зокрема, було оголошено навчальну евакуацію і виявлено, що більшість не знають як правильно рухатися. На такі моменти звертається увага і вони одразу вирішуються.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка надається здобувачам на належному рівні. Інформаційна підтримка здійснюється завдяки офіційному сайту університету <https://bit.ly/3GsGes5>, офіційному сайту факультету <http://bit.ly/3ZX1oFD>, сторінку кафедри <http://bit.ly/3Kplowe>, через соціальні мережі. За вкладенням "Репозитарій КНУ" (Кафедра історії світового українства) <http://bit.ly/3KpvCvM> не завантажено жодної інформації. В основному комунікація між студентами та НПП відбувається через електронну пошту, Telegram. При запитанні студентів, щодо того, чи знають вони механізми відповідальності в разі недотримання академічної доброчесності, стало зрозуміло, що вони недостатньо проінформовані з даного питання. В університеті діє психологічна служба і за потреби здобувачі в будь-який час можуть звернутися до неї. Ілля Коваль зазначив, що раз в півроку або в рік студенти проходять опитування, щодо ментального здоров'я. В університеті активно дотримуються принципи студентоцентризму, це було підтверджено на зустрічі із студентським самоврядуванням. Консультативна та освітня підтримка здійснюється НПП, органами студентського самоврядування, адміністрацією

університету. Соціальна підтримка здійснюється через профспілкову організацію, в разі необхідності студенти можуть звернутися до профкому і отримати матеріальну допомогу. Адміністрація університету та НПП завжди відкрита для студентів. В ЗВО чудові органи студентського самоврядування, які можуть надати допомогу здобувачам у всіх запитаннях.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою. Реалізація потреб студентів з ООП здійснюється відповідно до “Концепції розвитку інклюзивної освіти “Університет рівних можливостей”” <https://bit.ly/3KJojiz>, і «Пам’ятки про правила комунікації із людьми з інвалідністю» <https://cutt.ly/R8pkq6q>, «Порядку супроводу осіб з інвалідністю» <https://cutt.ly/J8rkeWP>. В червоному корпусі встановлено спеціальний ліфт для осіб з ООП. Університет обладнано пандусами, також, по всьому університету розміщено таблички зі шрифтом Брайля. Представники студентського самоврядування розповіли, що якщо на ОП вступає особа з ООП, то вони відразу знаходять її контакти, розповідають про пільги та допомагають у всіх питаннях.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов’язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедури, політика вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка регулюються “Статутом КНУТШ” <https://bit.ly/3nNpwwX>, “Правилами внутрішнього розпорядку” <http://bit.ly/3zHYqtW>, “Етичним кодексом університетської спільноти” <https://bit.ly/4i1DyW1>, “Порядком вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка” <https://bit.ly/3UpDFgk>, “Порядком запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка” <https://bit.ly/3zMngZy>, “ Пам’яткою норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка” <https://bit.ly/43lrg8e>. При спілкуванні зі студентами, що навчаються за даною ОП стало зрозуміло, що вони знають алгоритм дій при конфліктних ситуаціях. Вони зазначили, що якщо виникає якась конфліктна ситуація, вона вирішується одразу, серйозних конфліктних ситуацій не виникало. Представники студентського самоврядування розповіли про конфліктні ситуації на інших ОП, зокрема згадали, що декілька років тому куратор студентів першого курсу почала їх залякувати відрахуванням. Студенти написали в анонімну Google форму і далі це питання було одразу вирішено. В університеті Постійна комісія Вченої ради з питань етики.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічні, фінансові ресурси, інфраструктура ЗВО є достатніми для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Органи студентського самоврядування є активними учасниками освітнього процесу, постійно комунікують зі здобувачами, надають їм допомогу. Створено добротні умови для реалізацію права на освіту осіб з ООП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Здобувачі вищої освіти недостатньо проінформовані, щодо механізмів відповідальності в разі порушення академічної доброчесності. Репозитарій кафедри історії світового українства є не наповненим. Рекомендуємо: - до кінця 2022-2023 навчального року провести вебінари зі студентами, щодо інформування їх з видами покарань при порушенні академічної доброчесності; - до кінця навчального року наповнити репозитарій кафедри. Наприклад, тезами з конференцій, науковими статтями.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Реалізація освітньої програми за критерієм 7 “Освітнє середовище та матеріальні ресурси” має рівень відповідності В. Вищевказані слабкі сторони (недостатня поінформованість здобувачів ОП та ненаповненість кафедральної сторінки) можуть бути виправлені найближчим часом.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО процедури розроблення, затвердження, реалізації, закриття, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються “Положенням про організацію освітнього процесу”, <https://bit.ly/43dSwyp> “Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ” <https://bit.ly/43jU6P5>, “Положення про гаранту освітньої програми” <https://bit.ly/3mpOphR>. Дана ОП переглядається в період від 2 до 5 років. Підстави для перегляду можуть бути ініціатива гаранта ОП, інших стейкхолдерів; за результатами оцінювання якості ОП; зміни інфраструктурного, кадрового характеру та інше. В університеті проводиться щорічне опитування UNIDOS, результати даного опитування оприлюднюються загалом на факультет. В анонімній формі опитування студентів, щодо їх побажань, вражень від ОП відбувається лише на четвертому курсі. Перших три курси такі опитування не проводяться. В основному комунікація між студентами та гарантом відбувається в усній формі чи через соціальні мережі.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування не повною мірою залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Під час зустрічей - Ілля Коваль (студент 4 курсу) зазначив, що він був залучений до засідання кафедри. Студентами було запропоновано ввести додатково іноземну мову і дану пропозицію врахували. На даний момент у здобувачів є пропозиція додати дисципліну “Історія міжнародних відносин” дане побажання зараз обговорюється. Поспілкувавшись із студентами молодших курсів стало зрозуміло, що в основному комунікація між гарантом ОП та НПП, щодо якості освітньої програми відбувається в неформальній формі. Анонімні опитування конкретно по даній освітній програмі, проводяться лише на 4 курсі. Це не дозволяє врахувати повністю побажання студентів, оскільки в усній формі, чи через електронну пошту вони можуть висловити не все, що б хотіли змінити чи додати. Представники органів студентського самоврядування та здобувачі вищої освіти, повідомили, що в основному всі пропозиції, які вони висловлюють беруть до уваги.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Адміністрація факультету постійно здійснює комунікацію з роботодавцями. В основному це здійснюється в неформальній формі, також, роботодавці написали свої рецензії на освітню програму. Роботодавці проводять заняття для студентів, зокрема Лариса Левченко повідомила, що в позаробочий час є викладачем на факультеті. Всі присутні на зустрічі говорили про важливість кафедри історії світового українства та даної ОП, відзначали гарну освіченість студентів. До засідання кафедри при перегляді програми роботодавців не було залучено. Про проходження опитувань, щодо оцінки якості ОП роботодавці, також, не згадували.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск за даною ОП відбудеться влітку 2023 року. Єдиної бази випускників в університеті немає, в звіті про СО зазначено, що на факультеті діє ГО «Асоціація випускників історичного факультету», під час зустрічей про дане об'єднання не згадувалося. Представники студентського самоврядування зазначили, що на інших ОП організовуються зустрічі з випускниками, університет намагається тримати контакт із випускниками. В. о. декана історичного факультету Тарас Пшеничний розповів, що кафедрами проводиться постійний моніторинг, щодо працевлаштування випускників, відбувається комунікація з ними.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості закладу вищої освіти діє відповідно до “Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Макет) затверджене Наказом ректора від 08 липня 2019 за №603- 32” <http://bit.ly/3zH5sPJ>. З метою внутрішнього забезпечення якості освіти ЗВО проводить опитування та бесіди. В СО освітньої програми вказано, що студенти не завжди своєчасно отримували інформацію про різні освітні заходи і тому для кращого інформування було створено спільний Telegram-канал. Між гарантом, студентами та НПП відбувається постійна комунікація, в основному в усному форматі. Поспілкувавшись із різними фокус-групами стало зрозуміло, що при виявленні недоліків в освітній програмі відбувається вчасне реагування та їх вирішення.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОП проводиться вперше. Під час спілкування із різними фокус-групами ЕГ переконалася, що учасники освітнього процесу ознайомлені із рекомендаціями та зауваженнями отриманими під час акредитацій інших ОП. Дані пропозиції обговорюються та враховуються в навчальному процесі.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В університеті діють “Положення про організацію освітнього процесу”, <https://bit.ly/43dSwyp> “Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ” <https://bit.ly/43jU6P5>, “Положення про гаранта освітньої програми” <https://bit.ly/3mpOphR>. Щорічно серед всіх студентів проводиться опитування UNIDOS, яке дозволяє врахувати різні аспекти задоволеності студентів навчальним процесом. Всі учасники освітнього процесу є зацікавленими в розвитку освітньої програми. Однак здобувачі вищої освіти та роботодавці не на 100% залучені до покращення якості даної ОП. Процеси регулювання забезпечення якості освіти забезпечуються внутрішньою системою: <https://bit.ly/43hKAvX>, також, відділ забезпечення якості вищої освіти, створює умови для функціонування системи забезпечення ЗВО, навчально-методичний відділ <http://bit.ly/3zKsrcD> сприяє організації навчальному процесу та його науково-методичному забезпеченню в інститутах і на факультетах.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Всі процедури є прозорими, основні документи знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті. Роботодавці постійно комунікують зі студентами, відзначають їх високу професійність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Анонімні опитування здобувачів конкретно по якості даної ОП проводяться лише на 4 курсі. Роботодавці недостатньо залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Оскільки, в основному свої рекомендації вони дають в усному форматі, анонімних опитувань, щодо якості ОП вони не проходять, на засіданнях кафедри присутніми не були. В ОП відсутні дисципліни, які присвячені висвітленню історії міжнародних відносин. Рекомендуємо: - проводити анонімні опитування, щодо якості ОП між студентами всіх курсів щосеместрово; - активніше залучати роботодавців до перегляду ОП; опитувань, щодо якості ОП задля її покращення. Зокрема, запросити представників роботодавців на засідання кафедри при перегляді ОП; - до ОП необхідно додати навчальні дисципліни, які присвячені висвітленню історії міжнародних відносин. Це дозволить випускникам бути більш досвідченими в питаннях зовнішньої політики та забезпечити їм додаткові переваги при знаходженні роботи в дипломатичних установах. Якщо до того ж дані предмети будуть викладатися іноземною мовою, це підкреслить унікальність освітньої програми з огляду на поглиблене вивчення мов.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня діяльність за критерієм 8 “Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми” має рівень відповідності В. Зазначені вище слабкі сторони (проведення анонімних опитувань лише на 4 курсі, недостатня залученість роботодавців до періодичного перегляду ОП) є несуттєвими і можуть бути виправлені найближчим часом.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ході акредитаційної експертизи звіту само оцінювання ЗВО та під час проведення зустрічей з різними групами стейкхолдерів, ЕГ встановила, що правила та процедури, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентуються низкою нормативних документів КНУТШ, що розміщені на сайті університету та відповідних структурних підрозділів а саме: Статут КНУТШ (<https://bit.ly/3UoE8iH>), «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://bit.ly/3zKsV3J>), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у КНУТШ» (<https://bit.ly/3Kqr6o4>), «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://bit.ly/41gorcK>), Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://bit.ly/3Uo3dtV>, Положення про гаранта освітньої програми в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://bit.ly/3UjLjst>, Правила внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://bit.ly/3GvQPCq>. Експертами порушень щодо дотримання встановлених ЗВО правил та процедур не виявлено.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Після проведення акредитаційної експертизи на сторінці кафедри з'явився проект ОП. Гарант програми одразу відреагував на рекомендації експертів <http://bit.ly/4o2idPG>. Свої побажання всі бажаючі стейкхолдери можуть надіслати на електронну адресу ier@ukr.net.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

У СО наданий лінк на сторінку іншої ОП «Практична (публічна) історія з поглибленим вивченням іноземних мов». На запит ЕГ було надано інший лінк (<https://cutt.ly/37okThf>). За посиланням розміщено робочі програми навчальних дисциплін, як обов'язкових, так і вибіркових ОК. Проте інша інформація щодо ОП відсутня, приміром немає опису програми. Опис ОП, перелік ОК, контакти гаранта розміщено на сайті історичного факультету (<https://cutt.ly/L7oxpQB>). ЕГ рекомендує синхронізувати дані факультетського сайту та кафедральної сторінки і наповнити електронну версію кафедральної сторінки актуальною інформацією: включити наукову діяльність, видання кафедри, освітню діяльність, інформацію для абітурієнтів, посилання на корисні ресурси, соцмережі, месенджери та надати докладну інформацію щодо викладачів, включаючи їхні контактні дані та стажування.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила та процедура, що регламентує права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та доступними. Позитивною практикою є те, що ЗВО одразу відреагував на рекомендації експертів і на сторінці кафедри було викладено проект ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутність достатньої кількості інформації на електронній сторінці кафедри: немає розділів наукова діяльність, навчальна робота, академічна доброчесність тощо. Дані на сторінці кафедри та факультетському сайті щодо ОП не є однаковими, це може спричинити плутанину та розбіжність в інформації щодо якості освіти на ОП. Дані на електронній сторінці кафедри та факультетському сайті не оновлюються регулярно, це може призвести до неточної інформації про якість освіти на ОП, оскільки не відображає поточного стану речей. Отже, доцільно підвищити рівень інформативності щодо якості освіти і освітньої діяльності за ОП на електронній сторінці кафедри, синхронізувати дані факультетського сайту та кафедральної сторінки до кінця навчального року.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Враховуючи сильні сторони за критерієм, належне дотримання прав і обов'язків учасників освітнього процесу за ОП, а також те, що недоліки (відсутність достатньої кількості інформації на електронній сторінці кафедри, відмінність даних і на сторінці кафедри та факультетському сайті щодо ОП) можуть бути усунені найближчим часом, що засвідчила реакція менеджменту ЗВО, гаранта ОП, НПП на рекомендації ЕГ, ЕГ вважає рівень відповідності за критерієм - В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Позитивною практикою є те, що ЗВО одразу відреагував на рекомендації експертів і на сторінці кафедри було викладено проект ОП.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Маслак Володимир Іванович

Члени експертної групи

Прилуцька Людмила Антоліївна

Винарчук Тетяна Валеріївна

Хилевич Марія Анатоліївна